

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

**Факультет філології та журналістики
Кафедра видавничої справи та редагування**

ДИПЛОМНА РОБОТА
з видавничої справи та редагування
(методичні рекомендації та індивідуальний план роботи студента)

Науковий керівник (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь,
вчене звання):

Прізвище, ім'я, по батькові студента

Затверджено кафедрою видавничої справи та редагування
Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка
(протокол № 2 від 30 вересня 2010 р.)

Завідувач кафедри
доктор філологічних наук, професор
О.О. Семенець

Пояснювальна записка

Дипломна робота є кваліфікаційною роботою, що засвідчує підготовку студента за IV рівнем акредитації вищих навчальних закладів – спеціаліста. Курсові, бакалаврські, дипломні та магістерські науково-дослідні роботи є не тільки формою контролю академічної підготовки студентів, а й можуть стати для найздібніших початком професійної наукової діяльності. Написання та захист дипломної роботи сприяє розвитку дослідницьких і творчих здібностей, виробленню ґрунтовних професійних навичок і вмінь майбутнього редактора. Дипломна робота має на меті показати, якого рівня досягнув студент в оволодінні теорією і практикою редагування під час навчання за спеціальністю «Видавнича справа та редагування».

Дипломна робота повинна розв'язувати **актуальну практичну проблему** видавничої галузі, теорії і практики редакторської діяльності, даючи міцне теоретичне обґрунтування цієї проблеми й визначаючи шляхи подальшого розвитку. Тематика дипломних робіт охоплює ширший, ніж у курсової роботи, об'єкт і передбачає глибше осмислення предмета дослідження на рівні теоретичних ідей.

Теми дипломних робіт віддзеркалюють основні проблеми історії, теорії й практики редагування, враховують регіональні особливості розвитку видавничої справи, можуть відкривати й ширший дискурс – історії, теорії й практики видавничої справи та редагування у національному та світовому контекстах. Компаративістський аспект у сучасному книгознавстві та пресознавстві є перспективним і методологічно виправданим.

Дослідження повинно мати **практичну спрямованість** (це виявляють, зокрема, зазначені в дипломній роботі **апробація результатів дослідження, їхнє впровадження у сферу практичної діяльності**). Прикладний характер дипломної роботи полягає у висвітленні актуальних питань практики видавничої справи та редагування.

Приклад. Тема дипломної роботи сформульована так: «Феномен дитячої книги (в контексті квалілогії видання)». Одним із логічних варіантів структурно-змістової організації наукового дослідження може бути такий:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. КВАЛІЛОГІЯ ВИДАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ДИСКУРС

- 1.1. Проблеми методології, теорії і практики квалілогії книги
- 1.2. Типологічні показники якості книжкової продукції

Висновки до Розділу 1

РОЗДІЛ 2. ДИТЯЧА КНИГА ЯК ВИДАВНИЧИЙ ФЕНОМЕН

2.1. Типологічна парадигма дитячих книжкових видань

2.2. Тенденції розвитку дитячого книговидавництва в Україні

2.3. Система оцінки якості дитячої книги

Висновки до Розділу 2

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ В КОНТЕКСТІ КВАЛІЛОГІЇ ВИДАННЯ *

3.1. Системний аналіз якості дитячих книжкових видань провідних українських спеціалізованих видавництв (за технологічним, змістовим, естетичним та експлуатаційним критеріями)

3.2. Шляхи оптимізації параметра «ціна-якість» дитячої книги

Висновки до Розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

До захисту Державній екзаменаційній комісії подаються (за 25 днів до дати захисту):

1. Дипломна робота (обсяг – 50-60 стор. друкованого тексту, без урахування рисунків, таблиць, списку літератури і додатків).
2. Електронна копія дипломної роботи та мультимедійна презентація на лазерному диску в конверті.
3. Відгук наукового керівника про дипломну роботу.
4. Рецензія викладача кафедри або провідного фахівця в галузі видавничої справи та редагування (рецензент опрацьовує **спалітуровану** роботу).

* Цей розділ і має прикладний характер, тому що дослідник актуалізує методологію редакторського аналізу конкретних видань на предмет визначення їх якості, створює порівняльний контекст – оцінює якість видавничої продукції для дітей спеціалізованих видавництв, залучає статистичні відомості, співставляє кваліметричні підходи визначення якості дитячого книговидавництва і т.п.

Правила оформлення роботи

Дипломна робота подається до захисту в спалітурованому вигляді, оформлена на стандартних аркушах формату А 4. Текст комп'ютерного набору в програмі Word, з використанням гарнітури **Times New Roman 14** кеглю, з інтерліньяжем **1,5 інтервалу**. Текст набирається без переносів. Абзац 10 мм. **Поля:** ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм. Нумерація сторінок наскрізна (на першій сторінці цифру 1 не ставлять). Нумерація ведеться арабськими цифрами, без знака № та без крапки. Колонцифри проставляють у правому верхньому кутку сторінки.

Слід уніфікувати структурно-композиційну модель дипломної роботи (співмірна кількість підрозділів і підпунктів). У формулюванні назв розділів, підрозділів і підпунктів слід бути точним, уникати загальних слів та словосполучень на зразок «1.1 Архітектоніка» або «1.2. Дизайн газет». Заголовки повинні відображати зміст структурної частини, конкретизувати завдання та віддзеркалювати дослідницьку стратегію.

Заголовки структурних частин наукової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» ДРУКУЮТЬ ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ СИМЕТРИЧНО ДО ТЕКСТУ. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Тільки розділи розпочинаються з нової сторінки; відстань між назвою підрозділу і текстом – 1-2 інтервали.

У **ВСТУПІ** до роботи необхідно визначити:

- актуальність обраної теми;
- стан наукового розроблення проблеми;
- мету й завдання дослідження;
- об'єкт й предмет наукового вивчення (об'єкт і предмет наукового дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове; саме предмет дослідження визначає тему дипломної роботи, яка зазначена на титульному аркуші як її назва);

- хронологічні, тематико-проблемні, територіальні та інші межі дослідження з їх обґрунтуванням;
- методологію дипломної праці;
- ступінь наукової новизни;
- достовірність дослідження;
- апробацію результатів дослідження, їхнє впровадження у сферу практичної діяльності;
- обґрунтування структури роботи.

Після розв'язання питань, що становлять текст **ВСТУПУ**, студент разом з керівником розробляє структуру (розгорнутий план) **основної частини** роботи з визначенням послідовності **розділів, підрозділів** тощо. Структура основної частини віддзеркалює логіку розгортання наукового дослідження, послідовність постановки проблем, пошуку й залучення аргументації. Це – власне науковий твір, осердя роботи. Основна частина повинна містити матеріали, які висвітлюють суть і методику дослідження, а також результати, досягнуті у ході виконання роботи.

В основній частині міститься наступне: огляд літератури за темою; поняття про досліджуваний предмет, його характеристика; пояснення методичних аспектів вирішення поставлених у роботі завдань; аналіз досліджуваного предмета у відповідному ракурсі теми; виклад результатів досліджень. У викладі основної частини роботи можна поєднувати власне текст, ілюстрації, таблиці, графіки, діаграми тощо. Це можуть бути історичні джерела, документи з архівів поліграфічних підприємств, видавництв, редакційно-видавничих відділів організацій та установ, редакцій друкованих органів тощо, засновників ЗМІ, інших установ, підшивки газет, журналів, наукові праці (монографії, статті, дисертації та їх автореферати, матеріали наукових конференцій тощо). Елементами дипломної роботи можуть бути контент-аналіз книг, брошур, газет і журналів, власні соціологічні дослідження студента. Дипломна робота будь-якої теми повинна розглядати обрану проблематику з погляду підвищення ефективності редакторської праці та видавничої діяльності.

Основна частина роботи повинна складатися з двох-трьох розділів. При цьому кожен розділ роботи – смислова цілісність, присвячена окремому аспекту чи наряду вивчення обраної теми. У розділі повинні бути логічно виділені вступна частина, дослідницька і висновки, в яких стисло узагальнюються здобуті результати. Розділи варто ділити на підрозділи – так можна чіткіше розмежувати напрями дослідження об'єкту. У свою чергу, підрозділи, при потребі, можна

поділити на пункти і підпункти. При цьому кожний пункт повинен присвячуватися закінченій інформації, що логічно вписується в загальну структуру роботи. Такий ієрархічний поділ є цілком струнким і дає усі підстави для впорядкованого викладу матеріалу.

Кожен розділ має містити в кінці окремі висновки, які дають основу для зведених, підсумкових **ВИСНОВКІВ**. Висновки до розділів не повинні дублюватися у загальних висновках. Особливу увагу слід приділити практичним рекомендаціям, що повинні впливати з усього зібраного матеріалу, його аналізу, апробації результатів та зроблених висновків. Важливо акцентувати на перспективах вивчення теми.

Посилання в тексті оформляються за зразком: [7, с. 64], де 7 – номер джерела в **СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ** (який оформляється в алфавітному порядку згідно нового стандарту оформлення бібліографії (ДСТУ ГОСТ 7.1 : 2006), 64 – номер сторінки джерела цитування. До загального обсягу наукової роботи не входять **ДОДАТКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**, таблиці та малюнки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів дослідження підлягають нумерації на загальних засадах.

Слід звернути увагу на уніфікацію у вживанні лапок (якщо «», то такий тип лапок має використовуватися наскрізно; якщо є внутрішні лапки, то оформлення тексту відбувається так: «..... “....”»), виділень (бажано два типи виділень: *курсив* та **жирне накреслення**) та оформленні переліків (рекомендовано використовувати знак «→» або нумерований тип переліку).

Приклад оформлення бібліографічного списку:

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1-2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1 : 2006. – Чинний з 2007-07-01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
2. Зелінська Н. Наукове книговидання в Україні : історія та сучасний стан [Текст] : навч. посіб. / Н. Зелінська. – Львів : Світ, 2002. – 268 с.
3. Книга і друкарство на Україні [Текст] / За ред. П. Попова. – К. : Наукова думка, 1964. – 314 с.
4. Коншин А. А. Защита полиграфической продукции от фальсификации [Текст] / А. А. Коншин. – М. : ООО «Синус», 2000. – 158 с.

5. Семененко Л. П. Нотные издания и проблемы их каталогизации [Электронный ресурс] / Л. П. Семененко // Культура народов Причерноморья. – 2003. – №40. – С. 88-92 ; Режим доступа : http://www.nbu.gov.ua/Articles/Kultnar/knp40/knp40_88-92.pdf.
6. Тимошик М. Книги Святого Письма українською мовою : до історії перекладу і видання [Текст] / М. Тимошик // Друкарство. – 2000. – №1. – С. 10-15.
7. Федулеева Н. Электронное издание [Электронный ресурс] / Н. Федулеева // Библиография. – 2003. – № 4 ; Режим доступа : <http://www.bookresearch.ru/ebook.htm>.

Структура дипломної роботи

Титульний аркуш (створюється під керівництвом лаборанта кафедри).

АНОТАЦІЯ, що містить коротку характеристику (*тема, проблема, мета роботи; її новизна, отримані результати та призначення роботи* («Призначена для редакторів, видавців, що готують до друку ... літературу, а також може бути використана студентами спеціальності “Видавнича справа та редагування” Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка»); **ключові слова** – слова або стійкі словосполучення із роботи, які з точки зору інформаційного пошуку і концептуальної виразності дослідження несуть важливе смислове навантаження; загальна кількість ключових слів – не менше трьох і не більше десяти; їх подають у називному відмінку, друкують у рядок через кому) – загалом не більше **700 друкованих знаків**.

Приклад анотації.

АНОТАЦІЯ

Тема дипломної роботи «Феномен дитячої книги (в контексті квалілогії видання)» розкриває проблемний дискурс якості сучасного книговидавання для дітей. Питання якості книжкової продукції як системного явища завжди було актуальним для книгознавства та видавничої галузі, зокрема для такого сегменту як видань для дітей.

Новизна дослідження полягає у комплексному обґрунтуванні теорії квалілогії видання з виразним акцентом на квалілогічних аспектах дитячої книги та застосуванні новітніх підходів до якості книжкових видань.

Практична значущість дослідження обумовлена розробленням програми системних досліджень якості книжкової продукції для дітей з урахуванням типологічних особливостей якості дитячої книги.

Призначена для редакторів, видавців, що готують до друку книжкові видання для дітей, а також може бути використана студентами спеціальності «Видавнича справа та редагування» Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка.

Ключові слова: квалілогія видання, дитяче книговидання, система якості книги, якість видання для дітей.

Сторінка **ЗМІСТ** (подаються початкові сторінки розділів, підрозділів та пунктів).

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. /НАЗВА/	
1.1. /Підрозділ/.....	
1.1.1. /Пункт/.....	
1.2. /Підрозділ/.....	
1.2.1. / Пункт /.....	
1.2.2. / Пункт /.....	
Висновки до розділу 1.....	
РОЗДІЛ 2. /НАЗВА/	
2.1. /Підрозділ/.....	
2.1.1. /Пункт/.....	
2.1.2. /Пункт/.....	
2.2. /Підрозділ/.....	
2.2.1. /Пункт/.....	
2.2.2. /Пункт/.....	
Висновки до розділу 2.....	

ВИСНОВКИ
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ
ДОДАТКИ

ВСТУП (4-5 сторінок).

Основна частина дипломної роботи, структурована відповідно до змісту (50 сторінок).

ВИСНОВКИ (4-5 сторінок).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ (не менше 60 найменувань).

ДОДАТКИ.

Графік роботи над дипломним дослідженням

№ п/п	Види роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Вибір та узгодження теми.	Вересень	
2.	Розробка структури дипломної роботи. Затвердження плану-проспекту.	Вересень-жовтень	
3.	Робота над джерелами і науковою літературою. Упорядкування списку літератури для опрацювання. Укладання цитатника. Збір емпіричного матеріалу та його аналіз.	Жовтень-листопад	
4.	Написання Вступу (створення тексту Вступу може відбутися і на завершальному етапі роботи над дипломним дослідженням) і Розділу 1 . Обговорення з керівником.	Грудень-січень	
5.	Написання Розділу 2 . Обговорення з керівником.	Лютий	
6.	Написання Розділу 3 . Обговорення з керівником.	Березень	
7.	Написання Висновків . Доопрацювання бібліографії і додатків . Завершення дипломної роботи – врахування зауважень наукового керівника.	Квітень	
8.	Попередній захист на кафедрі (обов'язковою є наявність роздрукованої чернетки роботи).	Квітень–початок травня	
9.	Внесення останніх коректив, редакторська робота над текстом дослідження, роздрук та брошурування.	Травень	
10.	Відгук наукового керівника, рецензія фахівця з галузі, підготовка мультимедійної презентації до захисту.	Травень	
11.	Подання роботи та супровідної документації на ознайомлення Державній екзаменаційній комісії.	Орієнтовно 1 червня	
12.	Захист дипломної роботи.	Червень, згідно з планом	

План-проспект дипломної роботи

Тема: _____

Мета: _____

Актуальність дослідження

Завдання:

Результати попереднього захисту

1. Чернетка дипломної роботи: роздрукована, оформлена згідно вимог, відредагована, список літератури упорядкований згідно вимог/потребує доопрацювання, наявні всі структурні частини; робота не представлена до розгляду (*підкреслити потрібне*).

2. Кількість сторінок дослідження: _____

3. Наявність додатків: _____

4. Остаточний зміст роботи (додати на окремо роздрукованому аркуші).

5. Попередній відгук наукового керівника (вказати, чи допускається робота до захисту):

6. Висновок експертної комісії

Дата допуску до захисту

Підпис наукового керівника:

Завідувач кафедри, доктор філологічних наук,
професор О.О. Семенець:

